

El moment econòmic de les Illes Balears

gener 2016

MERCAT LABORAL AL 2015

	Espanya	Illes Balears
Variació anual afiliació mitjana SS	3,2%	5,1%
Variació anual atur registrat	-7,5%	-11,0%
Variació anual contractes de treball	11,1%	14,9%
Taxa d'atur registrat	19,9%	13,4%

Fons: TGSS, OTIB i elaboració pròpia.

Taxa d'atur=Aturats/(Afiliats+Aturats)

L'evolució mitjana del mercat laboral a l'any 2015 ha estat més dinàmica a les Illes Balears que a la resta d'Espanya. Així, l'afiliació a la Seguretat Social i la nova contractació pugen amb més intensitat a l'arxipèlag balear. A més, a les Illes l'atur registrat manté davallades de dues xifres i tot plegat redueix notablement la taxa d'atur del conjunt de l'any. La resta d'indicadors parcials es troben en la mateixa línia que els laborals.

L'economia dels països de l'OCDE en el tercer trimestre creix un 2,1% interanual i la dels països del G-20, un 2,9%. Als **Estats Units**, la Reserva Federal (Fed) augmenta els tipus d'interès, després de confirmar la millora de l'activitat econòmica nord-americana, i considera que a mitjà termini els indicadors del mercat de treball milloraran i confia que la inflació retorni al seu valor objectiu. Paral·lelament, s'ha donat una depreciació de l'euro respecte del dòlar (fins als 1,09 \$/€). El mes d'octubre la taxa d'atur dels Estats Units és del 5,0%. A la **Xina**, el creixement interanual del tercer trimestre es troba en uns nivells més baixos del que era habitual (6,9%). El preu del barril Brent marca el mínim en gairebé set anys (35,26 \$/barril), cosa que reflecteix l'excés de l'oferta mundial de cru, la menor demanda en els països emergents i la manca d'acord de l'OPEP per reduir-ne la producció.

A la **zona euro** l'ocupació augmenta de forma gradual i en el tercer trimestre de l'any creix un 1,1% interanual. L'octubre la taxa d'atur és del 10,7%, lleugerament per sota dels darrers mesos i és la més baixa des del gener del 2012. En els deu primers mesos de l'any, les exportacions creixen un 5% i les importacions un 2%. La inflació a la zona euro avança un 0,2% interanual. A **Alemanya**, la taxa d'atur de l'octubre queda en el 4,5% de la població activa, la més baixa de la Unió Europea. La taxa d'atur del **Regne Unit** és del 5,2% el setembre, la més reduïda des de l'abril del 2008.

L'octubre l'economia **espanyola** presenta una taxa d'atur del 21,6%. La taxa d'estalvi de les llars se situa en el 4,5% de la seva renda disponible en el tercer trimestre, renda que augmenta un 1,1%. El deute de les administracions públiques, segons el Protocol de dèficit excessiu d'octubre de 2015, arriba a 1,1 milions d'euros

El moment econòmic de les Illes Balears

(un 3,9% més interanual), segons el Banc d'Espanya. El saldo per compte corrent de la balança de pagaments en milions d'euros és del 2,4% del PIB.

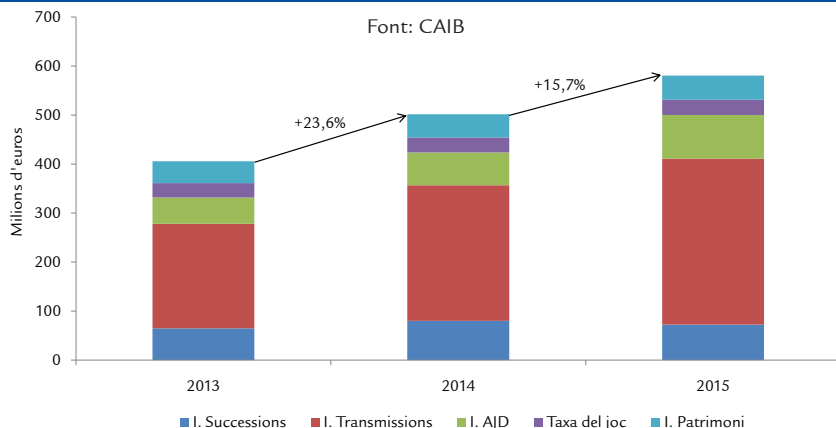
La recaptació tributària de les **Illes Balears** reflecteix el revifament de l'activitat econòmica a l'arxipèlag. Tal com es pot veure en el gràfic 1, la suma dels impostos totalment cedits augmenta un 15,7% el 2015 en comparació amb el 2014, principalment gràcies a les pujades de les dues figures principals: l'impost sobre transmissions, la recaptació del qual puja un 58,3%, i l'impost sobre actes jurídics documentats (amb un increment del 15,4%).

El mes de desembre, el mercat de **treball** de les Illes Balears té una mitjana de 375.035 persones d'alta a la Seguretat Social (un 4,9% més que en el 2014) i estabilitza els creixements interanuals al voltant dels cinc punts percentuals. Es tracta de la variació més elevada de totes les comunitats autònomes (3,2% a Espanya). Aquest mes es tanca amb una nova caiguda interanual de l'atur registrat (-9,3%), que se situa en 75.784 persones, la xifra més baixa d'atur d'un mes de desembre des del 2008. L'atur cau a totes les illes, i de manera més accentuada a Formentera (-10,1%), seguida de Menorca (-9,5%), Mallorca (-9,4%) i Eivissa (-9,3%). En el conjunt de l'Estat l'atur es

redueix un 8,0% en termes interanuals. D'altra banda, el mes de desembre es registren 23.411 nous contractes a les Balears, 3.162 més que ara fa un any (15,6%). La contractació acumulada de l'any 2015 supera en un 14,9% la contractació registrada durant tot el 2014, sobretot en la construcció (26,5%) i la indústria (18,2%).

La producció **industrial** de les Illes Balears continua a la baixa i la taxa de variació interanual del novembre se situa en el -2,0%. Tot i així, la variació mitjana dels onze primers mesos reflecteix, comparada amb el mateix període de l'any passat, un avanç significatiu (2,5%). A Espanya, la taxa interanual de la mitjana del període queda en el 3,2%. Els preus industrials a les Illes reprenen els valors positius i la taxa de variació interanual de l'índex del mes de novembre se situa en l'1,4% (un -2,6% en el conjunt de l'Estat). El retrocés dels indicadors industrials es reflecteix en l'índex de la xifra de negocis de la indústria, que en el mes d'octubre registra una forta caiguda (una taxa interanual del -10,2%). Quant al comerç exterior, la facturació de les exportacions (115,2 milions d'euros) augmenta un 9,3% respecte de les vendes de l'octubre de 2014. Les importacions, en canvi, cauen de forma significativa (-36,4%) i facturen 85,7 milions. El saldo comercial és positiu per segona vegada durant el

GRÀFIC 1. RECAPTACIÓ DELS IMPOSTOS TOTALMENT CEDITS

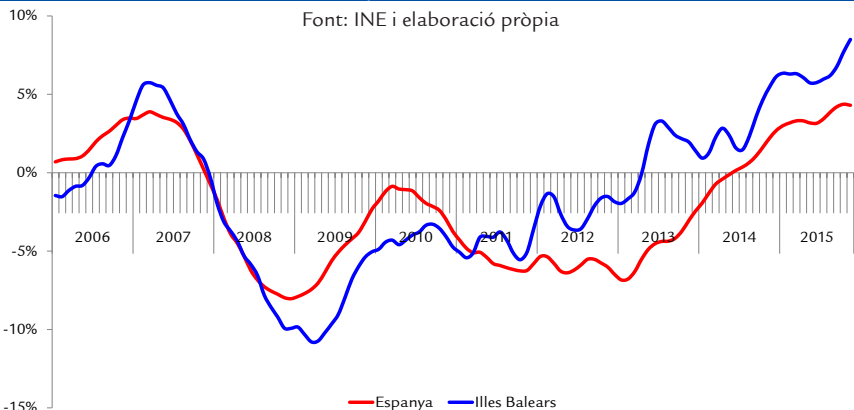
2015 i la taxa de cobertura del mes queda en el 134,4%. La demanda elèctrica acumulada durant tot el 2015 en el conjunt de l'arxipèlag s'incrementa el 3,8%, destaquen Formentera (25,7%) i Eivissa (5,8%) per sobre de Mallorca i Menorca (3,2% i 2,9%, respectivament). D'altra banda, d'acord amb les dades disponibles de Red Eléctrica de España (REE) corresponents al període comprès entre gener i novembre, l'activitat econòmica és el component de la demanda que més influeix en l'augment interanual del consum a les Illes, amb un pes del 54,6%, mentre que un 42,1% de la pujada és atribuïble a les variacions de les mitjanes de les temperatures màximes diàries. El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears tenia de mitjana el mes de desembre 25.342 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social (un 3,9% més que en el mateix mes del 2014).

La recuperació de producció del sector de la **construcció** a les Illes Balears continua. El nombre d'afiliats a la Seguretat Social del desembre supera les 42.400 persones de mitjana, un 11,2% més que un any enrere. L'augment de força laboral es dona tant entre els assalariats (14,6% més) com en el règim de treballadors autònoms (4,9%). A més, el nombre de contractes laborals signats en el darrer mes del 2015 presenta una variació interanual del 6,5%, i el d'aturats registrats en la construcció cau un 17,7%. Els expedients visats pel Col·legi

Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears fins a l'octubre són gairebé un 40% més que en el mateix període del 2014, i destaca l'increment en el pressupost (un 69,0% més) i en els metres quadrats (59,1%). De conformitat amb les dades del Ministeri de Foment, la licitació pública a les Illes Balears arriba als 239 milions d'euros entre gener i octubre del 2015, la qual cosa implica una variació del 51,2% respecte dels mateixos mesos del 2014. Les obres d'enginyeria civil, que representen més de tres quartes parts del total, s'incrementen un 60,0%, mentre que les d'edificació ho fan un 28,6%. Quant al mercat immobiliari, el novembre es registren 947 compravendes d'habitatges a les Illes Balears, un 18,4% més que un any enrere. Cal destacar que l'arxipèlag balear és la segona comunitat autònoma amb més transaccions d'aquest tipus per habitant. En els deu primers mesos del 2015 es formalitzen 7.125 hipoteques sobre habitatges, la qual cosa implica un augment del 42,4%.

L'octubre l'índex del volum de negoci de les empreses de **serveis** registra una taxa de variació interanual del 4,8%. Un altre cop, l'increment de la facturació és general a totes les comunitats autònomes i la taxa espanyola augmenta un 3,5%. La variació de la mitjana dels deu primers mesos, en comparació amb el mateix període de l'any passat, és a les Illes del 6,9% i a Espanya queda en el 4,7%. A l'arxipèlag,

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE LA FACTURACIÓ DEL COMERÇ AL DETALL

El moment econòmic de les Illes Balears

el volum de negoci creix significativament en les activitats administratives i serveis auxiliars (16,9%) i, més moderadament, en el comerç (6,1%). A les Illes, la variació interanual de l'índex d'ocupació cedeix sis dècimes percentuals en comparació amb el setembre i se situa en l'1,7%, per sota de la taxa espanyola (2,1%).

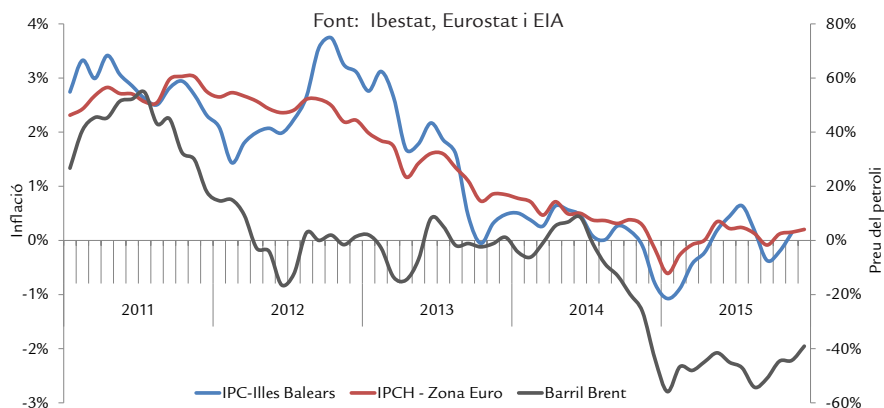
El novembre s'intensifica el ritme de creixement de les vendes de les empreses de **comerç** al detall a les Illes Balears i es registra una taxa de variació interanual del 9,7%, 2,0 p. p. per sobre del valor de l'octubre, i el valor més alt de tota la sèrie disponible. Tal com es pot veure en el gràfic 2, la taxa del conjunt de l'Estat (4,2%) se situa per sota de la balear. Quant a l'índex d'ocupació, a les Illes puja el 3,0%, que és també el percentatge més alt d'ençà del 2006. En el conjunt de l'Estat, la taxa queda en l'1,8%.

En el sector **turístic**, el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers de les Illes Balears el novembre del 2015 mostra un resultat positiu del 2,9%. En canvi, les pernoctacions presenten un descens del 2,8%, ja que la minva del mercat nacional (-16,4%) no es pot compensar amb l'increment del mercat estranger (1,9%). Els alemanys pernocten un 3,9% menys, però els britànics augmenten fins a un 41,4%. Les Illes Balears ocupen el tercer lloc en grau d'ocupació per places durant el mes d'octubre, amb un 44,7%, darrere les Illes Canàries

i la Comunitat de Madrid. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears es manté estable (0,6%), mentre que la mitjana espanyola s'encareix un 4,6%. Els ingressos per habitació disponible creixen a un ritme interanual d'un 6,9%, i ja acumulen 18 mesos d'incrementos interanuals. L'ocupació d'octubre en apartaments turístics a les Balears mostra resultats positius, tant en el nombre de pernoctacions (33,8%) com en el nombre de viatgers (13,3%). La despesa turística internacional acumulada a l'arxipèlag fins al novembre arriba a 10.880 milions d'euros, una variació del 5,8% respecte del mateix període de l'any passat.

El mes de novembre, el sector del **transport** presenta un increment del 8,2% de passatgers als aeroports de les Illes Balears si es compara amb el mateix mes de l'any anterior. Aquest increment s'explica pel bon comportament del passatge nacional (11,0%) i britànic (13,0%), mentre que continuen arribant menys turistes alemanys (-4,0%). Tant Mallorca com Eivissa són les illes que més aporten a aquest increment de passatgers, amb variacions interanuals del 7,8% i del 13,6% respectivament, mentre que el passatge de l'aeroport de Menorca creix més moderadament (1,9%). Els viatgers del transport metropolità de Palma, fins a octubre de 2015, s'han xifrat en 978.000, quantitat gairebé igual que en el mateix període de 2014 (0,4%). En canvi, els usuaris del transport en

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ INTERANUAL DEL PREU DEL PETROLI I DE LA INFLACIÓ

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Novembre	-0,4%	-0,3%	-	Novembre	-0,1%	0,1%	-	INE
Taxa d'activitat	3r Trim	59,5%	59,5%	-	3r Trim	67,9%	68,7%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Desembre	16.775,2	17.308,4	3,2%	Desembre	357,5	375,0	4,9%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Novembre	1.549,4	1.621,5	4,7%	Novembre	55,3	59,5	7,6%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Des ¹	21,0%	19,1%	-	Des ¹	18,9%	16,8%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3r Trim	-2,9%	3,6%	-	14/13	1,0%	0,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Desembre	1.167,4	1.185,2	1,5%	Desembre	7,2	7,2	-0,2%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Desembre	5.059	6.520	28,9%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	3r Trim	1,5%	4,0%	-	3r Trim	-0,9%	2,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Desembre	2.032,7	2.090,3	2,8%	Desembre	24,4	25,3	3,9%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Novembre	20.883	20.998	0,6%	Desembre	416,2	407,5	-2,1%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Novembre	-0,3%	5,7%	-	Novembre	-1,3%	-2,0%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3r Trim	0,2%	5,5%	-	3r Trim	-2,3%	3,4%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Desembre	992,8	1.029,8	3,7%	Desembre	38,1	42,4	11,2%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Set 14	20.376	26.086	28,0%	Octubre	809	1.602	98,0%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Octubre	7.782,3	6.952,2	-10,7%	Setembre	158,4	239,4	51,1%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	3r Trim	2,1%	3,2%	-	3r Trim	1,5%	3,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Desembre	12.582,3	13.003,1	3,3%	Desembre	287,8	300,1	4,3%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Novembre	0,3%	4,2%	-	Novembre	4,0%	9,7%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Novembre	6.093,8	6.684,2	9,7%	Novembre	401,6	434,5	8,2%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Octubre	321,4	337,3	4,9%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Octubre	984,7	953,7	-3,1%	Octubre	191,0	258,8	35,5%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Novembre	3.431,0	3.943,0	14,9%	Novembre	124,0	110,0	-11,3%	EGATUR-Ibestat
Pernoctacions hoteleres (m.)	Novembre	15.113,1	15.884,4	5,1%	Novembre	312,7	303,5	-2,9%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

m.: milers.

autobús de Palma, que sumen 33,35 milions en els deu primers mesos del 2015, augmenten un 2,5% respecte del mateix període de l'any anterior.

El novembre, la **inflació** a les Illes Balears retorna als valors positius i la taxa de variació interanual de l'IPC se situa en el 0,1%, tal com es pot veure en el gràfic 3. La resta de comunitats autònomes registren taxes negatives i la del conjunt de l'Estat baixa fins a un -0,3%. A les Illes els grups que més han influït a l'alça són l'habitatge (repercutete 0,268 p. p.) i el transport (0,133). Aquest mes, com els anteriors, els grups que puguen de manera més accentuada en termes interanuals són el d'aliments i begudes no alcohòliques (2,6%) i el d'altres béns i serveis (2,1%). A l'altre extrem, continuen a la baixa el de transport (-3,9%) i, més moderadament, el d'habitatge (-1,6%) i el de

medicina (-1,0%). La inflació subjacent a les Illes segueix a l'alça amb una taxa de l'1,3% interanual. D'altra banda, a Espanya la taxa interanual de l'índex de preus harmonitzat (IPCH) és del -0,4% el novembre. Finalment, d'acord amb l'estimació de l'indicador avançat del desembre, la variació interanual dels preus a Espanya se situa en el 0,0% i a l'eurozona en el 0,2%.

Data de tancament: 12 de gener de 2016

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria
Direcció General d'Ocupació i Economia

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

